

ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ที่ กธ. 30/2543

เรื่อง การทำธุรกรรมและการให้บริการด้านอนุพันธ์ของ
บริษัทหลักทรัพย์นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 14 และมาตรา 98 (3) (4) และ (8) แห่งพระราชบัญญัติ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 คณะกรรมการ ก.ล.ต. ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ 2 ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ที่ กธ. 5/2541 เรื่อง การทำธุรกรรมด้านอนุพันธ์ของบริษัทหลักทรัพย์ ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“บริษัทหลักทรัพย์” หมายความว่า บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์
ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ หรือการค้าหลักทรัพย์ เว้นแต่กรณีที่กำหนดไว้ในข้อ 6
และข้อ 15

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ย
เงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน

“สถาบันการเงินต่างประเทศ” หมายความว่า บริษัทที่จดทะเบียนและตั้งอยู่ใน
ต่างประเทศซึ่งสามารถให้บริการด้านอนุพันธ์ได้ตามกฎหมายของประเทศนั้น

“อนุพันธ์” หมายความว่า สัญญาที่มีมูลค่าเปลี่ยนแปลงตามมูลค่าของสินค้าอ้างอิง
หรือระดับตัวเลขของตัวแปรอ้างอิง หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอ้างอิงหรือตัวแปรอ้างอิง

“สินค้าอ้างอิง” หมายความว่า หลักทรัพย์ เงินตราสกุลใด ๆ หรือสินทรัพย์ทางการเงิน
อื่นใดที่สำนักงานประกาศกำหนด

“ตัวแปรอ้างอิง” หมายความว่า อัตราดอกเบี้ย ดัชนีกลุ่มหลักทรัพย์ ดัชนีทางการเงิน
หรือตัวแปรทางการเงินอื่นใดที่สำนักงานประกาศกำหนด

“ซื้อขายอนุพันธ์” หมายความว่า เข้าผูกพันตามอนุพันธ์

“ฐานะอนุพันธ์” หมายความว่า ภาระหรือสิทธิอันเนื่องมาจากการซื้อขายอนุพันธ์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ
ตลาดหลักทรัพย์

ข้อ 4 ให้สถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่นและได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ซื้อขายอนุพันธ์หรือมีฐานะอนุพันธ์เพื่อตนเอง ได้ตามมาตรา 98 (4)

หมวด 1

การทำธุรกรรมด้านอนุพันธ์นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ข้อ 5 ความในหมวดนี้ไม่ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่นและได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

ข้อ 6 ให้บริษัทหลักทรัพย์ซื้อขายอนุพันธ์หรือมีฐานะอนุพันธ์เพื่อตนเองกับสถาบันการเงินหรือสถาบันการเงินต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันที่บริษัทหลักทรัพย์มีอยู่หรือจะมีในอนาคตอันใกล้ได้

บริษัทหลักทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความถึง บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ไม่ว่าประเภทใด

ข้อ 7 บริษัทหลักทรัพย์จะซื้อขายอนุพันธ์หรือมีฐานะอนุพันธ์เพื่อตนเองนอกจากกรณีตามข้อ 6 ได้เฉพาะกับคู่สัญญาที่เป็นผู้ลงทุนตามประเภทที่กำหนดในข้อ 11 และเป็นอนุพันธ์ที่มีสินค้าอ้างอิงหรือตัวแปรอ้างอิงตามที่กำหนดในข้อ 12 และต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากสำนักงาน

ข้อ 8 ให้บริษัทหลักทรัพย์ที่ประสงค์จะขออนุญาตซื้อขายอนุพันธ์หรือมีฐานะอนุพันธ์ตามข้อ 7 ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงานตามแบบและหลักฐานที่สำนักงานกำหนด

บริษัทหลักทรัพย์จะได้รับอนุญาตให้ซื้อขายอนุพันธ์หรือมีฐานะอนุพันธ์ได้ต่อเมื่อแสดงได้ถึงคุณลักษณะในเรื่องต่อไปนี้

(1) บุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการตัดสินใจในการทำธุรกรรมด้านอนุพันธ์เพื่อบริษัทหรือการบริหารความเสี่ยงจากการดำเนินกิจการของบริษัทที่มีจำนวนที่เพียงพอ และเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจหรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์เพียงพอกับงานที่รับผิดชอบ

(2) นโยบายและมาตรการในการควบคุมและบริหารความเสี่ยงจากการดำเนินกิจการจัดการด้านการปฏิบัติการ และระบบการควบคุมภายในของบริษัท มีประสิทธิภาพ มีระเบียบ และวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนอย่างน้อยในเรื่อง

(ก) การมีระบบรองรับการคำนวณความเพียงพอของเงินกองทุนตามมาตรฐานที่สำนักงานกำหนดหรือมาตรฐานอื่นที่สูงกว่าตามที่สำนักงานให้ความเห็นชอบ

(ข) การจำกัดฐานอนุพันธ์ (position limit) ที่บริษัทจะมีได้ ณ ขณะใดขณะหนึ่ง เมื่อพิจารณาจาก

1. ฐานอนุพันธ์โดยรวม
2. ฐานอนุพันธ์ส่วนที่บริษัทไม่มีการป้องกันความเสี่ยง
3. ฐานอนุพันธ์ต่อสินค้าอ้างอิงหรือตัวแปรอ้างอิงประเภทใดประเภทหนึ่ง
4. ฐานอนุพันธ์ต่อคู่สัญญารายใดรายหนึ่ง
5. ฐานอนุพันธ์ที่มีผลขาดทุน

(ค) หน่วยงานตรวจสอบภายใน (internal audit) ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานกิจการของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ

(ง) หน่วยงานดูแลการปฏิบัติงาน (compliance unit) ซึ่งต้องเป็นอิสระและทำหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ

(จ) ระบบที่เหมาะสมและเชื่อถือได้ในการบันทึกข้อมูลและการรายงานข้อมูลต่อผู้บริหารตามลำดับชั้น

ข้อ 9 ในการพิจารณาคำขออนุญาต ให้สำนักงานแจ้งผลการพิจารณาให้บริษัทหลักทรัพย์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สำนักงานได้รับคำขอ พร้อมเอกสารหลักฐานที่ถูกต้องครบถ้วน

ข้อ 10 บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตตามข้อ 8 ต้องดำรงคุณลักษณะไม่ให้ต่ำกว่าที่ได้แสดงไว้ต่อสำนักงานตลอดเวลาที่บริษัทหลักทรัพย์มีการซื้อขายอนุพันธ์หรือมีฐานอนุพันธ์

ข้อ 11 คู่สัญญาที่บริษัทหลักทรัพย์จะซื้อขายอนุพันธ์หรือมีฐานอนุพันธ์ตามข้อ 7 ต้องเป็นผู้ลงทุนตามประเภทต่อไปนี้

- (1) ธนาคารพาณิชย์
- (2) บริษัทเงินทุน
- (3) บริษัทหลักทรัพย์เพื่อบัญชีของตนเอง หรือเพื่อการบริหารกองทุนส่วนบุคคล หรือเพื่อการจัดการ โครงการลงทุนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์
- (4) บริษัทเครดิตฟองซิเออร์
- (5) บริษัทประกันภัย

- (6) นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นซึ่งมิได้เป็นบุคคลตาม (9)
- (7) ธนาคารแห่งประเทศไทย
- (8) สถาบันการเงินระหว่างประเทศ
- (9) ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
- (10) กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
- (11) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (12) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- (13) กองทุนรวม
- (14) นิติบุคคลที่มีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ตามงบการเงินปีล่าสุดที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป
- (15) นิติบุคคลซึ่งมีผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลตาม (1) ถึง (14) ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด
- (16) ผู้ลงทุนต่างประเทศซึ่งมีลักษณะเดียวกับผู้ลงทุนตาม (1) ถึง (15) โดยอนุโลม
- (17) ผู้ลงทุนที่ไม่ใช่ผู้ลงทุนตาม (1) ถึง (16) ซึ่งลงทุนในอนุพันธ์โดยมีมูลค่าที่ใช้อ้างอิง (notional amount) ตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป ทั้งนี้ เมื่อบริษัทหลักทรัพย์พิจารณาแล้วว่าผู้ลงทุนได้ลงทุนในอนุพันธ์เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันความเสี่ยงสำหรับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระที่มีอยู่หรือกำลังจะมีในอนาคตอันใกล้ หรือเพื่อเป็นการปรับโครงสร้างผลตอบแทนการลงทุนในตราสารทางการเงินที่ผู้ลงทุนมีอยู่หรือกำลังจะลงทุน

ข้อ 12 อนุพันธ์ที่บริษัทหลักทรัพย์จะซื้อขายหรือมีฐานะอนุพันธ์ตามข้อ 7 ต้องเป็นอนุพันธ์ที่มีสินค้ำอ้างอิงหรือตัวแปรอ้างอิงเป็น

- (1) หลักทรัพย์
- (2) ดัชนีกลุ่มหลักทรัพย์
- (3) อัตราดอกเบี้ย
- (4) เงินตราสกุลใด ๆ
- (5) สินค้ำอ้างอิงหรือตัวแปรอ้างอิงอื่นตามที่สำนักงานประกาศกำหนด

ข้อ 13 ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์จะให้คำแนะนำแก่คู่สัญญาเพื่อการซื้อขายอนุพันธ์หรือมีฐานะอนุพันธ์เพื่อตนเอง ห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงอันควรบอกให้แจ้ง อันเป็นการหลอกลวงคู่สัญญา หรืออันอาจก่อให้เกิดคู่สัญญาสำคัญผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับอนุพันธ์

ข้อ 14 บริษัทหลักทรัพย์ใดซื้อขายอนุพันธ์หรือมีฐานอนุพันธ์โดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในหมวดนี้ ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์นั้น

(1) หยุดการซื้อขายอนุพันธ์เป็นระยะเวลาตามที่สำนักงานเห็นสมควรหรือจนกว่าบริษัทหลักทรัพย์จะดำเนินการแก้ไขหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดในหมวดนี้

(2) กระทำการหรืองดเว้นกระทำการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์เป็นไปตามข้อกำหนดในหมวดนี้

หมวด 2

การให้บริการด้านอนุพันธ์นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ข้อ 15 บริษัทหลักทรัพย์ในหมวดนี้ให้หมายความรวมถึงบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นที่ปรึกษาการลงทุน

ข้อ 16 บริษัทหลักทรัพย์สามารถให้คำแนะนำแก่ลูกค้าเกี่ยวกับการซื้อขายอนุพันธ์ คุณค่าของอนุพันธ์ หรือความเหมาะสมในการซื้อขายอนุพันธ์ หรือเป็นนายหน้าหาคู่สัญญาซื้อขายอนุพันธ์ในลักษณะที่เป็นคนกลางระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายโดยไม่มีภาระรับผิดชอบอย่างอื่น หรือให้บริการอื่นที่จำเป็นอันเกี่ยวกับหรือเนื่องจากบริการดังกล่าวได้

ให้บริษัทหลักทรัพย์ที่จะให้บริการด้านอนุพันธ์ตามวรรคหนึ่ง แจ้งให้สำนักงานทราบถึงการให้บริการด้านอนุพันธ์ที่ประสงค์จะดำเนินการล่วงหน้าอย่างน้อยห้าวันทำการก่อนวันเปิดให้บริการด้านอนุพันธ์ดังกล่าว

ข้อ 17 การให้บริการด้านอนุพันธ์ตามข้อ 16 ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่ถูกค้ำเป็นผู้ลงทุนตามประเภทที่กำหนดในข้อ 11

ข้อ 18 ห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงอันควรบอกให้แจ้ง อันเป็นการหลอกลวงลูกค้า หรืออันอาจก่อให้เกิดลูกค้าสำคัญผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับอนุพันธ์

ข้อ 19 ในการให้บริการด้านอนุพันธ์ตามข้อ 16 บริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในหมวดนี้ที่พิจารณาได้ว่าบริษัทหลักทรัพย์นั้นไม่เหมาะสมที่จะให้บริการด้านอนุพันธ์ต่อไป ให้สำนักงานมีอำนาจสั่ง

(1) ให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นระงับการให้บริการด้านอนุพันธ์เป็นระยะเวลาตามที่สำนักงานเห็นสมควรหรือจนกว่าบริษัทจะดำเนินการแก้ไขหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดในหมวดนี้

(2) ให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นระงับการหรืองดเว้นการกระทำอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นไปตามข้อกำหนดในหมวดนี้

ประกาศ ณ วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2543

(นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์